

ספרי' — אוצר החסידים — ליונאוויטש

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ ז"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ ויחי, י"א טבת, ה'תש"ל

יוצא לאור לש"פ ויחי, י"ב טבת, ה'תשע"ה

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקווי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים וחמש לבריאה

שבעים שנה להסתלקות-הילולא של כ"ק הרלוי"צ ז"ל

פתח דבר

לקראת ש"פ ויחי, י"ב טבת הבעל"ט — הננו מוציאים לאור התוועדות ש"פ ויחי, י"א טבת, ה'תש"ל, הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מ"אגרות-קודש", שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

ד' טבת, ה'תשע"ה,
שבעים שנה להסתלקות-הילולא של כ"ק הרלוי"צ ז"ל
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2014 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5775 • 2014

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

בס"ד. שיחת ש"פ ויחי, ח"י טבת, ה'תש"ל.

בלתי מוגה

א. פרשת ויחי שקורין ביום הש"ק זה, היא חלק מהתורה שנקראת "תורת חיים", תורה שמאירה ("נר מצוה ותורה אור") ומורה את הדרך בחיים, וגם "תורת אמת"², שבזה נכלל גם שהיא מציאות ותכלית בפני עצמה (לא רק שמורה הוראה בחיים, שזהו כמו הכנה לענין נוסף), כי, "אמת" הו"ע שיש בו תכלית בפני עצמו (כולל גם שאינו "מסובב" מענין אחר)

[וכיון ש"אסתכל באורייתא וברא עלמא"³, הרי זה נמשך גם בעולם — כידוע מ"ש הרגצ'ובי' בנוגע למ"ש בדברי הרמב"ם במורה נבוכים⁵ שיש ענינים בעולם שאינם מכוונים, ואינם מציאות בפני עצמם, אלא רק הכנה לענין שלאח"ז, שזהו רק קס"ד במו"נ⁶, אבל כפי שהענין בא להלכה בספר הי"ד, הנה גם ענינים שלכאורה הם רק הכנה לענין שלאח"ז, יש להם מציאות ותכלית בפני עצמם⁷].

ולדוגמא:

"חנוך לנער על פי דרכו"⁸ — שהחינוך "על פי דרכו" הוא לא רק הכנה לענין שיבוא לאח"ז, אלא זהו גם תכלית בפני עצמו, ועד כדי כך, שמדגישים את המעלה שבדבר, ש"גם כי יזקין לא יסור ממנה"⁸, היינו, שזהו"ע שנשאר בתמידות.

ועד"ז בנוגע לתפלה, שאף שענינה בקשת צרכיו (כמ"ש הרמב"ם⁹), "שציונו הש"י שייבקש האדם זה ממנו ית' לבד"¹⁰, וא"כ, כשאין לו צרכים מיוחדים, אינו צריך להתפלל, מ"מ, אין התפלה רק הכנה למילוי צרכיו, אלא יש בה תכלית בפני עצמה, ועד שזהו כללות ענין העבודה — "ועבדתם את ה' אלקיכם"¹¹ (שקאי על המצות עשה דתפלה⁹).

בעקבות הרמב"ם — "יד ביד" — גם במ"ש

(1) משלי ו, כג.

במו"נ, מלבד במקום זה.

(2) בזכרון אחדים: ואי אפשר שתהי' "תורת חיים", אלא א"כ היא "תורת אמת".

(7) ראה גם תו"מ חנ"ג ס"ע 234. וש"נ.

(8) משלי כב, ו.

(3) זח"ב קסא, ריש ע"ב.

(9) ריש ה' תפלה.

(4) ראה מפענח צפונות פ"ז ס"א. וש"נ.

(10) סהמ"צ להצ"צ שרש מצות התפלה

(5) ח"א פע"ב. וראה גם תו"מ חנ"ג ע' 48

בתחלתו (דרמ"צ קטו, א).

ואילך. וש"נ.

(11) משפטים כג, כה.

(6) ולהעיר, שבדרך כלל הולך הרגצ'ובי

ועד"ז בנוגע לענין ד"בכל דרכיך דעהו"¹², שאע"פ שאין זה הענין ד"ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט"¹³, אלא "דרכיך", עניני הרשות, שנקראים על שמו של האדם, מ"מ, אין זה רק הכנה לענין התומ"צ, אלא ע"י "דרכיך" גופא נעשה "דעהו" — כמדובר כמ"פ¹⁴ שזהו לא רק באופן ש"כל מעשיך יהיו לשם שמים"¹⁵, אלא באופן ש"דרכיך" (אכילתו ושתיתו) גופא מהווים תכלית בפני עצמו, שע"ז נעשה "דעהו" — "דע את אלקי אביך"¹⁶, שזהו הפירוש ד"בכל דרכיך דעהו", שבתוך ובענין "דרכיך" גופא ישנו הענין ד"דעהו".

וכן הוא בנוגע לפרשת ויחי, שהיא הסיום של כל ספר בראשית¹⁷, שתוכנו "מעשה אבות", שהוא "סימן לבנים"¹⁸:

מהלשון "מעשה אבות סימן לבנים", משמע, שיש מקום לשאלה מהו הצורך בסיפור "מעשה אבות", הרי זה ענין שאירע לפני אלפי שנים, ומה נוגע לנו לידע זאת? — והמענה הוא, שזהו "סימן לבנים", היינו, שכל בני" בכל הדורות, עד לדורנו זה, צריכים ליקח מזה הוראה בדרך החיים, מה לעשות ומה לא לעשות, מה טוב ומה לא טוב.

ולכאורה אין זה דבר בפני עצמו, אלא רק סימן ונתינת כח לבנים. אבל האמת היא, שלאחרי שענין זה נכתב בתורה, תורת אמת, הרי זה נעשה ענין ותכלית לעצמו.

והענין בזה — כפי שמבאר רבינו הזקן¹⁹ [בעל ההילולא דכ"ד טבת, שחל ביום ששי שלאח"ז, שמתברך מיום הש"ק זה] בענין "אין קורין אבות אלא לשלשה"²⁰, "שבחי' האבות היא ירושה לבניהם אחריהם בכל דור ודור. . צריך להיות בכל אדם, (לפי) שהם שרש ומקור כל נשמות ישראל", ולכן, "מעשה אבות" הו"ע אמיתי שישנו גם עתה בתור ענין בפ"ע, ולא רק הכנה לענין נוסף, כנ"ל בנוגע לכללות התורה, תורת חיים וגם תורת אמת.

ב. המשך שיחות א"ב — ביאור ענינים של מנשה ואפרים (ב') אופני עבודת בני" בגלות²¹): מנשה, "כי נשני אלקים את כל עמלי²² ואת

18) ראה תנחומא לך לך ט. ב"ר פ"מ, ו. רמב"ן לך לך יב, ו. ועוד.

19) תו"א ר"פ וראו (נה, א).

20) ברכות טז, ב.

21) שזהו ענינים המיוחד של "שני בניך

הנולדים לך בארץ מצרים עד בואי אליך מצרימה" (פרשתנו מח, ה) — כמובן בפשטות שאי אפשר להשוות את המעמד

12) משלי ג, ו.

13) וירא יח, יט.

14) ראה לקו"ש ח"י ע' 104. וש"נ.

15) אבות פ"ב מ"ב.

16) דברי הימים"א כח, ט.

17) נוסף על היותה הכנה לספר שמות,

שבו מסופר אודות מעמדם ומצבם של בני" בגלות.

כל בית אביי²³ — הדגשת התשוקה והקשר ל"בית אביי", ו"אפרים", כי הפרני אלקים בארץ עניי²⁴ — הדגשת היתרון שנעשה ע"י הירידה "בארץ עניי" דוקא; והטעם שמנשה הי' הבכור, ואעפ"כ, יש מעלה יתירה באפרים, שלכן הקדימו יעקב בברכה, כי, תכלית המכוון הוא היתרון שנעשה ע"י הירידה בארץ עניי²⁵ (אפרים), אלא שהעבודה בפועל ובגלוי היא ע"י הקדמת הזכרון והקשר עם בית אבי (מנשה), כמו הקדמת "סור מרע" ל"עשה טוב"²⁶. וכל זה צ"ל גם בעבודת כאו"א מישראל²⁷ — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בהוספות ללקו"ש ח"ה בסופו (ע' 459 ואילך); חט"ו ע' 432 ואילך.

* * *

וטעם הדבר — לפי שדוקא במצרים ישנו העילוי דיתרון האור מתוך החושך.

(26) ועד"ז הקדמת העבודה דאתכפיא לעבודה דאתהפכא.

(27) ובהקדים — שכללות הענין דירידת הנשמה בגוף הוא בדוגמת הירידה למצרים [ולכן, "בכל יום ויום חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא היום ממצרים" (כמ"ש רבינו הזקן בתניא פמ"ז)], ושם צ"ל לכל לראש הענין הזכרון * ד"בית אביי", כדי שלא להתפעל (לא רק מהסביבה, אלא גם) מה"אל זר** שיש בגופו של אדם" (שבת קה, ב), ולאח"ז בא היתרון שע"י הירידה כו'.

ומצב של ראובן ושמעון, שנולדו בד' אמותיו של יעקב, שאצלו מעולם "לא פרשה ישיבה כו'" (יומא כח, ב), למעמד ומצב של אפרים ומנשה, שנולדו בארץ מצרים, "ערות הארץ" (מקץ מב, ט. שם, יב), עוד לפני שיעקב הגיע (ואפילו לפני ש"את יהודה שלח לפניו גו' להורות גו'" (ויגש מו, כח)) להאיר את ארץ מצרים.

(22) "עמל" דייקא, דכיון ש"לא מרובכם חשק ה' בכם כי אתם המעט מכל העמים" (ואתחנן ז, ז), לכן יש צורך ביגיעה תמידית, וכמ"ש (משלי טז, כו) "נפש עמל עמלה לו". וכמדובר פעם בארוכה (ראה תו"מ חנ"ב ע' 34 ואילך. וש"נ) אורות הענין ד"אדם לעמל יולד" (איוב ה, ז), שיש בזה ג' ענינים: "עמל מלאכה", "עמל פה", "עמל שיחה" ו"עמל תורה" (סנהדרין צט, ריש ע"ב).

(23) מקץ מא, נא.

(24) שם, נב.

(25) ועד"ז מצינו אצל יעקב עצמו — "ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה" (ריש פרשתנו), י"ז בגימטריא "טוב", והיינו, ש"י"ז השנים שחי יעקב בארץ מצרים היו שנותיו המובהרות (בניגוד לשאר ימי חייו, שעליהם אמר "מעט ורעים היו" (ויגש מז, ט)), וכפי שביאר רבינו הזקן להצ"צ, ע"פ מ"ש "ואת יהודה שלח לפניו גו' להורות גשנה", "להתקין לו בית תלמוד כו'", שע"י לימוד התורה מתקרבים להקב"ה, ועי"ז נעשה גם במצרים — "ויחי" ("היום יום" יח טבת),

(* ננוסף על הזכרון לעצמו, צריך להזכיר גם ליהודי נוסף — מצד החיוב ד"פרו ורבו", שצריך לעשות עוד יהודי, והרי זוהי המצוה הראשונה (ראשונה לא רק בזמן, אלא גם במעלה וחשיבות) שבתורה (ראה תו"מ חנ"ג ע' 115. וש"נ), ומה גם שזוהי ההכנה לביאת משיח (שתלוי' במעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות (תניא רפ"ל ז')), כמארז"ל (יבמות טב, סע"א. וש"נ) "אין בן דוד בא עד שיכלו כל נשמות שבגוף".

(** "זר" דייקא (ולא האדם עצמו) — כמובן מדברי רבינו הזקן בתניא (פכ"ח) בנוגע לנפילת מחשבה זרה, שזוהו "כמשל אדם המתפלג בכוונה ועומד לנגדו עו"ג רשע ומשיח ומדבר עמו כדי לבלבלו כו'".

ג. מאמר (כעין שיחה) ד"ה יהודה אתה יודוך אחיך גוי'.

* * *

ד. בהמשך להמדובר לעיל (במאמר²⁸) אודות הפסוק²⁹ "יהודה אתה יודוך אחיך", הנה גם בנוגע להנהוג לבאר פירוש רש"י בפרשת השבוע, נתעכב על ענין ששייך ליהודה — על הפסוק³⁰ "גור ארי' יהודה גוי'".

הביאור בפירוש רש"י: "גור ארי' — על דוד נתנבא (שרק אצלו מצינו ב' תקופות: "גור" ואח"כ "ארי'"), בתחלה גור, בהיות שאול מלך עלינו אתה הייתה המוציא והמביא את ישראל³¹, ולבסוף ארי', כשהמליכוהו עליהם. וזהו שתרגם אונקלוס שלטון יהא בשרויא, בתחלתו" (ולא ככתיב"ע ות"י: "גור בר אריון");

"מטרף, ממה שחשדתיך בטרופ טורף יוסף חי' רעה אכלתהו³², וזהו יהודה שנמשל לארי'³³. בני עלית, סלקת את עצמך ואמרת מה בצע וגוי'³⁴, וכן בהריגת תמר שהודה צדקה ממני³⁵, לפיכך כרע רבץ וגוי', בימי שלמה³⁶ איש תחת גפנו וגוי'³⁷,

— דכיון שהסיבה לכך שיהודה זכה במלוכה (ולא ראובן) היא בגלל ש"מטרף בני עלית" ("לפיכך כרע רבץ גוי'"), הרי כשם שאצל ראובן מצינו הן הענין דהצלת יוסף, והן ענין התשובה על בלבול יצועי אביו, עכצ"ל שכן הוא גם אצל יהודה, ולכן מוכרח לפרש ש"עלית" קאי על הסילוק לא רק מהריגת יוסף אלא גם מהריגת תמר. והחילוק בין ראובן ליהודה, שהמעלה של ראובן היא בנוגע לעצמו, ואילו המעלה של יהודה היא בנוגע לטובת והצלת הזולת, ולכן ראוי יהודה למלכות, כי תפקידו של המלך לדאוג לצרכי העם —

הכתוב הוא על הסדר: (א) "גור" — כאשר דוד הי' רק המוציא והמביא בזמן מלכות שאול, (ב) "ארי'" — זמן מלכותו של דוד, (ג) בימי שלמה, שאז הי' ענין השלום בשלימותו (כמשנת בד"ה פדה בשלום דמוצש"ק פ' וישלח, י"ט כסלו פ"ה (לעיל ע' .. ואילך)) שלכן הי' בנין ביהמ"ק ע"י (שלמה); משא"כ להפירוש "גור בר אריון", נמצא, שהכתוב מדגל מהתקופה שדוד הי' רק "גור" לתקופת שלמה.

(37) מלכיס"א ה, ה.

(28) לעיל ע'...

(29) פרשתנו מט, ח.

(30) שם, ט.

(31) שמואל-ב ה, ב.

(32) וישב לז, לג.

(33) ועפ"ז: תיבת "ארי'" קאי הן על "גור" שלפניו ("בתחלה גור .. ולבסוף ארי'"), והן על "יהודה" שלאחוריו.

(34) שם, כו.

(35) שם לח, כו.

(36) כלומר: כיון שהפירוש ד"גור ארי'"

הוא "בתחלה גור .. ולבסוף ארי'", הרי

הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בלקו"ש חט"ו ע' 439 ואילך.

* * *

ה. נהוג ללמוד גם ענין באגרת התשובה, ובפרט בעמדנו ביום הש"ק שלפני יום ההילולא של רבינו הזקן, בעל אגה"ת, והרי בודאי צריך להיות לימוד תורתו ביום ההילולא, ביום השבת שלפניו וביום השבת שלאחריו, ובזה גופא יש מעלה מיוחדת בלימוד אגה"ת, שנוסף לכך שזהו"ע של רזין דאורייתא, הרי זה גם ענין של נגלה דתורה, כמדובר פעם בארוכה³⁸ שבאגה"ת ישנם ענינים ע"פ נגלה הרבה יותר מאשר בשאר חלקי ספר התניא (שער היחוד והאמונה, חלק ראשון וכן אגה"ק), שעיקרם הוא פנימיות התורה.

ולהעיר גם מהשייכות של ענין ההילולא לענין התשובה — כי, ענין התשובה הוא כמ"ש³⁹ "והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה", וזהו גם ענין ההילולא, ובפרט אצל צדיקים שמיד ביום ההסתלקות נעשה אצלם ענין העלי', כיון שאינם זקוקים לעבור את כל הענינים שבאים בינתיים, וכמובן מהמבואר בסידור בדרושי ל"ג בעומר⁴⁰, שרשב"י אמר של"ג בעומר הוא "יום שמחתו"⁴¹, כיון שבו ביום הי' אצלו הענין ד"בחד קטירא אתקטרנא"⁴², שלכן גילה אז סודות התורה שלא גילה לפניו — שזהו לפי שענין העלי' הי' בו ביום. וכן הוא בנוגע ליום ההסתלקות של רבינו הזקן, שבו ביום הי' ענין העלי'.

[וזהו גם טעם מנהגנו לומר תחנון ביום הילולא (לא כמנהג פולין שאין אומרים תחנון), וכפי שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר⁴³ שפעם אמר הצ"צ: וכי ישנו זמן יותר טוב לאמירת תחנון מאשר ביום הילולא, שבו יכולים לפעול כל הענינים שמבקשים בתחנון].

ויש להוסיף, שגם המעלה המיוחדת של אגה"ת שיש בה הן פנימיות התורה והן נגלה דתורה שייכת ליום ההילולא — כי: הטעם שיום ההסתלקות נקרא בשם "הילולא", שפירושו חתונה, הוא, לפי שענין החתונה הוא חיבור של שני ענינים שהיו נפרדים, וזהו גם ענין

38) ראה גם תו"מ חנ"ד ריש ע' 330. 41) ראה שער הכוונות ענין ספה"ע דרוש יב. פע"ח שער ספה"ע פ"ז. מ"ח מס' אייר וש"נ.

39) קהלת יב, ז. וראה לקו"ת ר"פ האזינו. וסיון פ"ו מ"ו ז.

42) זח"ג רפח, א. ובכ"מ.

40) ראה תו"מ — רשימת היומן ס"ע 40 דש, ב ואילך.

43) ראה תו"מ — רצא. וש"נ.

ההסתלקות, שנעשה חיבור של הנשמה עם מקורה למעלה לאחרי שהיו נפרדים. וזוהי גם השייכות לאגה"ת, שבה ישנו החיבור של פנימיות התורה עם נגלה דתורה.

ו. באגה"ת⁴⁴ סוף פ"ז כותב רבינו הזקן: "ולכן סידרו בק"ש שעל המטה לקבל עליו ד' מיתות ב"ד וכו'".

ויש לבאר הטעם שרבינו הזקן מזכיר מה ש"סידרו בק"ש שעל המטה" — אף שלכאורה אין ענינו באגה"ת לבאר פרטי הענינים דק"ש שעל המטה (כמו בהדרושים שבסידור⁴⁵ וכיו"ב), אלא רק לבאר ענינים השייכים לתשובה (כפי שמבאר לפנ"ז ענין הקרבנות וענין התעניות, החל מביאור הברייתא בסוף יומא) — כי, ק"ש שעל המטה הו"ע התשובה, שזהו הזמן לעריכת חשבון הנפש על מחשבותיו דיבור ומעשיו במשך כל היום כולו, ולכן הרי זה שייך לתוכנה של אגה"ת לבאר עניני התשובה.

ז. ויש לבאר המשך הדברים — "מלבד שעפ"י הסוד וכו'":

הענינים שבאגה"ת נתבארו ע"פ נגלה. ומובן טעם הדבר — כיון שמבאר איך ש"קרוב אליך הדבר"⁴⁶, לכל אחד מישראל. וא"כ למה מוסיף כאן "מלבד שעפ"י הסוד וכו'"? ובפרט שגם לפנ"ז יש כמה ענינים שמבאר ע"פ נגלה, שאפשר לבארם גם ע"פ הסוד, ואעפ"כ אינו מבארם ע"פ הסוד, ולמה בענין זה מוסיף לבאר גם ע"פ הסוד?
ויש לומר הביאור בזה:

רבינו הזקן מבאר לפנ"ז שגם "עבירות קלות .. המבדילים כהבדלת ענין קל וקלוש עד"מ", הנה "אם משים אדם .. מחיצות קלות וקלושות לרוב מאד, הן מאפילות כמו מחיצה אחת עבה ויותר, וככה ממש הוא בנמשל וכו'", ומסיים, "ולכן סידרו בק"ש שעל המטה לקבל עליו ד' מיתות ב"ד וכו'".

אך לכאורה אינו מובן: כיון שכבר קיבל עליו אתמול ד' מיתות ב"ד, מהו הצורך לקבל עליו ד' מיתות ב"ד עוה"פ לאחרי כ"ד שעות —

44) מכאן עד סוס"ז — נדפס בלקוטי
45) עם דא"ח — שער התפלה יט, ג.
שער הק"ש עד, א.
46) דף השער דספר התניא.

44) מכאן עד סוס"ז — נדפס בלקוטי
ביאורים בספר התניא (קאָרף) ח"ב ע' קצד
ואילך.

הרי "עמך כולם צדיקים"⁴⁷, ו"לא ברשיעי עסקינן"⁴⁸, שיעברו עבירות במשך כל היום?!

יש אמנם "ש"ש עבירות שאין אדם ניצול מהם בכל יום, הרהור עבירה ועיון תפלה ואבק לשון הרע"⁴⁹, אבל אעפ"כ, לא יתכן שבמשך יום אחד — שכולל גם זמן השינה שאז לא שייך שיעבור על עיון תפלה ולשון הרע — יעבור ריבוי עבירות שיאפילו כמו "ענן עב וחשוך", עד שיהי' צורך לחזור ולקבל עליו ד' מיתות ב"ד?!

ועל זה מתרץ רבינו הזקן, "מלבד שעפ"י הסוד כו":

יכולים אמנם לבאר זאת אפילו לא ע"פ הסוד — כמשנ"ת בחלק ראשון של ספר התניא⁵⁰, ש"אף שכבר עשה תשובה נכונה", הרי יתכן "שהיום לא נתקבלה תשובתו .. או שרוצים להעלותו לתשובה עילאה יותר כו"; אבל יש להמתיק זאת ("געשמאָקער איז דאָס") "ע"פ הסוד" — "ש"כל הפוגם באות יו"ד של שם הוי' כאילו נתחייב סקילה וכו' .. והמבטל ק"ש פוגם באות יו"ד וכו'", כך, שכאשר חסרה כוונה בק"ש או בתפילין, ציצית ותפלה, הרי זה כאילו נתחייב כו', ולכן אתי שפיר שצריך לקבל עליו ד' מיתות ב"ד בכל יום.

ח. ה"יינה של תורה" וההוראה מפירוש רש"י בנוגע להתעסקות באהבת ישראל — נכללה בשיחה המוגהת הנ"ל ס"ד.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:)

וכאשר ישנו ה"קאָך" באהבת ישראל, ועי"ז גם באהבת התורה ובאהבת ה'⁵¹, הרי זה פועל גם אהבת ה' לבנ"י, כמ"ש⁵² "אהבתי אתכם אמר ה'", ואז מברך הקב"ה את בנ"י בכל המצטרך, ובאופן ש"כן ירבה וכן יפרוץ"⁵³, ועד לענין הגאולה, ובלשון המדרש⁵⁴: "ראובן ושמעון נחתין, ראובן ושמעון סלקין", בבוא הזמן שעליו נאמר⁵⁵ "עד כי יבוא שילה ולא יקתה עמים".

(51) ראה סה"ש קיץ ה'ש"ת ע' 2 ואילך.

(52) מלאכי א, ב.

(53) שמות א, יב.

(54) ויק"ר פל"ב, ה.

(55) פרשתנו מט, יו"ד.

(47) ישע"י ס, כא. וראה סנהדרין ר"פ

חלק.

(48) ראה יומא ו, א. וש"נ.

(49) ב"ב קסד, סע"ב ואילך. הובא בתניא

פי"ב.

(50) פכ"ט (לו, ב).

הוספה

א

בי"ה, ט"ז טבת תשכ"א
ברוקלין

האברך חיים אהרן שי

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מעש"ק ויגש, בו כותב ר"פ מהפעולות בחדש כסלו חדש הכללי לדא"ח.

ובטח, ע"פ המבואר בכ"מ ומהם בשיחות כ"ק מו"ח אדמו"ר (ספר השיחות קיץ ש"ת*) עוקב על התוצאות מהפעולות – הן הבכך והבפועל אודותם מדובר בשיחה, נוסף על התועלת הכללית דאהבת ישראל כשממשיכים בקישור באלו שנתעוררו בימי מועד וימי סגולה, וק"ל.

תקותי שע"פ מ"ש, ומבשרך אל תתעלם, מוסיף בלימוד התורה בכלל ובלמוד החסידות ביחוד. ואין לך דבר העומד בפני הרצון,

בברכה לבשו"ט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
ש.מ. סימפסון, מזכיר

ב

בי"ה, ג' שבט תשכ"א
ברוקלין

הווי"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת שמים
מוה' יעקב איסר שי

שלום וברכה!

במענה למכתביו מכ"ט טבת והקודמו, בו שואל אודות לימודו עם מבוגרים והספיקות בזה.

(* ע' 44 ואילך.

א

מצילום האגרת.

האברך חיים אהרן: דוברוסקיין, חיפה.
מ"ש, ומבשרך אל תתעלם: ישעי' נח, ז.

ב

מצילום האגרת. נדפסה בתשורה (בלוי, תשע"ג).
מוה' יעקב איסר: מינסקי.

ולפלא, וכן גם מה שכותב שהלימוד מוגדר, שהרי כיון שהוא המורה – אפילו את"ל שאינו יכול לשנות ספרי הלימוד הרי דבורו והסברתו ברשותו הוא לגמרי. ועי"ז יש לפעול יותר מאשר עי"ז שקוראים אח"כ בספר לימוד וכיו"ב. ובפרט כשיתבל דבריו בסיפורים וכיו"ב המושכים את הלב. כן יש לנצל ההיכרות וההתקרבות עם התלמידים-ות שי" גם לאחרי שיעור לימודם וכיו. ועאכו"כ שכבר התחיל בהאמור, וק"ל.

ולהודעתו ממצב זוגתו תחי',

השי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד זחוי"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל.

בעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם, על הציון הקי' של כ"ק מוי"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבגי"מ זי"ע.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

מ. שניאורסאהן

ג

בי"ה, ז' שבט תשכ"א

ברוקלין

הנהלת צעירי אגודת חב"ד

סניף בני ברק,

ה' עליהם יחיו.

שלום וברכה!

במענה למכתבם מכ"ז לחדש טבת.

נעם לי לקרות בו אודות השיעור בדא"ח הנלמד במחנם הט' ותקותי חזקה שמעריכים את המצב כמו שהוא ואת האפשרויות **ההולכת ומתרחבת** להפצת המעינות בו, וזה ימריצם לפעול כהנה וכהנה – מתאים להכרח השעה, ואף שלכאורה לא זו הדרך במכתבי ראשון אליהם (בשנה זו) לבוא בתביעות, עכ"ז לגודל הענין וחשיבותו אתאפק לא אוכל שמצער ביותר אי הניצול של האפשרויות – ללא כל סיבות נכונות מציאותיות, ואף שבודאי רואים במוחש איך שבכל יום ויום הזניחו האפשרויות וכיו. ואם על כל התקופות אמרו, שהזמן אבדה שאינה חוזרת, עאכו"כ בתקופתנו וביחוד בתוככי בני ישיבה, אשר להם ביחוד מתאים הפתגם, כל יומא ויומא עביד עבידתיי.

ג

מצילום האגרת. נדפסה ב"התקשרות" גליון שפב ע' 12.

אמרו, שהזמן אבדה שאינה חוזרת: ראה לקו"ש חכ"ה ע' 492 הערה ד"ה יעדע רגע. וש"נ. הפתגם, כל יומא ויומא עביד עבידתיי: זהר ח"א רה, סע"א. ח"ג צד, ריש ע"ב.

ויהי רצון שבהתקרבונו ליום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר, עשירי בשבט הבע"ל, שמסר נפשו על האמור, תחול הזזה מן הקצה אל הקצה בהנ"ל, וכפי הכרח השעה וכפי האפשריות המלאה שניתנה למלאות ההכרח.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

מ. שניאורסאהן

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת רודף צדקה וחסד

שהיה מלמד מסור ואהוב לתלמידיו

ומקושר בכל נימי נפשו לרבי נשיא דורנו

הר"ר שלמה זלמן ע"ה

בן הרה"ח הרב יונה זאב ע"ה

מנדלסון

נפטר י"א טבת, ה'תשס"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות משפחתו

שיחיו לאורך ימים ושנים טובות ובריאות